

បង្កើនវិជាតិដីឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរឡើង

១- តួនាទីរបស់ដី

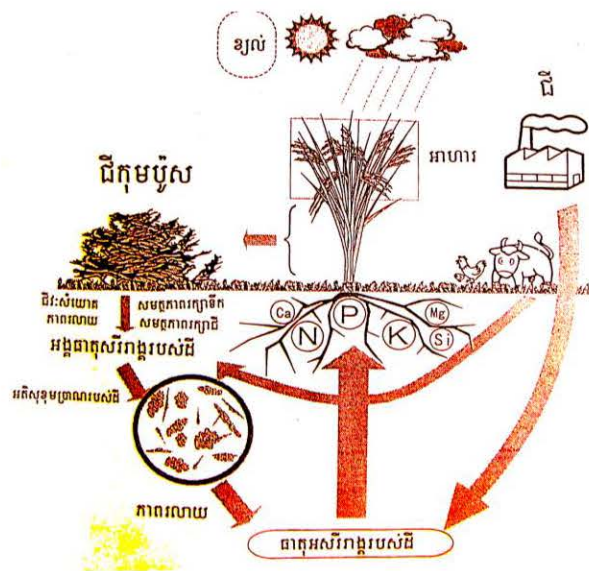
ដំណាំស្រូវស្រូបយកទឹកយ៉ាងច្រើនតាមរយៈបួស ហើយដោយសារបួសត្រូវការដកដង្ហើម វាក៏ត្រូវការឱ្យមានខ្យល់អុកស៊ីសែន ក្នុងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់ គ្រប់ពេលវេលាដែរ។ ដើម្បីផ្តល់ទឹក និងខ្យល់បានដល់បួសស្រូវ ដីត្រូវមានលក្ខណៈរូបសមស្រប (អាចឱ្យទឹកជ្រាបចូល អាចរក្សាទឹក អាចឱ្យខ្យល់ចូលបាន ។ល។

ដំណាំស្រូវត្រូវការស្រូបយកអាហារចិញ្ចឹមចាំបាច់ភាគច្រើនពីដីដើម្បីផ្តល់លាស់ ប្រសិនបើសារធាតុចិញ្ចឹមពុំគ្រប់គ្រាន់ស្រូវពុំអាចលូតលាស់បានល្អទេ ។ ដីជួរ និងសារធាតុពុលមួយចំនួនក៏បង្កាក់ដំណើរលូតលាស់របស់ស្រូវដែរ ។

ដូច្នេះលក្ខណៈគីមីរបស់ដី គឺមានសារៈសំខាន់ជាអាយុជីវិតសំរាប់ការលូតលាស់របស់ស្រូវ ហើយលក្ខណៈរូប និង ជីវសាស្ត្ររបស់ដី ក៏មានតួនាទីដូចគ្នាដែរ ។

នៅក្នុងដីមានអតិសុខុមប្រាណ និងសត្វល្អិតតូចៗជាច្រើនដូចជា ជន្លេនរស់នៅក្នុងដី ហើយដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ បួសស្រូវជំព្រាំង និងកាកសំណល់ផ្សេងៗដែលបន្សល់ក្រោយពេលប្រមូលផលបានធ្លាក់កប់ទៅដី សុទ្ធតែត្រូវវិលមកដោយអតិសុខុមប្រាណរបស់ដី ក្លាយទៅជាសារធាតុអសរិក្ខដ្ឋផ្តល់ឱ្យដី ។ ជាមួយនេះដែរអតិសុខុមប្រាណរបស់ដីជាច្រើនមានឥទ្ធិពលបង្កាក់ការលូតលាស់នៃបាក់តេរីចម្រែដែលបង្កជីដល់ស្រូវ ។

ដូច្នេះលក្ខណៈគីមី រូប និងជីវសាស្ត្ររបស់ដីមានការទំនាក់ទំនងគ្នា ហើយមានឥទ្ធិពលលើគ្នាទៅវិញទៅមក ។

២-មូលហេតុដែលដីធាតុជាតិ (លក្ខណៈរូប គីមី និងជីវសាស្ត្រ)

- មិនតុល្យភាពនៃការយកផលចំណេញពីដី នឹងការដាក់សារធាតុសរីរាង្គ និងសារធាតុចិញ្ចឹមទៅឱ្យដី
- ធ្វើស្រែច្រើនដងក្នុង ១ឆ្នាំ ហើយពុំបានផ្តល់សារធាតុសរីរាង្គ និងជីឱ្យគ្រប់គ្រាន់ទៅដីវិញ។ ក្នុង១ឆ្នាំៗកសិករបានទាញយកផលស្រូវពីដីជាមធ្យម ៣-៥តោន/ហិកតា ហើយដើម្បីបង្កើតបានជាផលស្រូវ ៣-៥តោន ស្រូវត្រូវការស្រូបយកសារធាតុសរីរាង្គ និងជីពីក្នុងដីរាប់តោន ដូច្នោះនៅពេលដែលកសិករពុំបានផ្តល់នូវសារធាតុសរីរាង្គគ្រប់គ្រាន់ទៅឱ្យដីធ្វើឱ្យដីខ្សោះជីជាតិ និងបាត់លក្ខណៈរូប
- ប្រើប្រាស់ជីគីមី ដោយពុំដាក់បន្ថែមជីសារធាតុសរីរាង្គ (ជីធម្មជាតិ ជីកំប៉ុស្តិ៍)
- មានការសឹករិក ដោយសារការហូរច្រោះលើផ្ទៃដីស្រែនិង ធ្វើស្រូវតែមួយមុខ មិនឆ្លាស់មុខដំណាំ

៣-ការគ្រប់គ្រងដីជាតិដីឱ្យគ្រាន់តែល្អប្រសើរ

ដើម្បីថែរក្សាសមត្ថភាពផលិតកម្មនៃដីស្រែ ការចាំបាច់គឺពុំមែនគ្រាន់តែផ្តល់នូវបរិមាណសារធាតុអាហារចិញ្ចឹមឱ្យគ្រប់គ្រាន់ដល់ដីនោះទេ គឺថែមទាំងត្រូវរក្សានូវសមត្ថភាពចាប់អាហារចិញ្ចឹម និងអតិសុខុមប្រាណរបស់ដីឱ្យស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌសមស្របផងដែរ ក្នុងគោលបំណងនេះមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពបំផុតគឺ កែលំអរលក្ខណៈរូប លក្ខណៈគីមី និងលក្ខណៈជីវសាស្ត្ររបស់ដី ដោយត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

- ❖ **បន្ថែមនូវអង្គធាតុសរីរាង្គឱ្យបានច្រើនជារៀងរាល់ឆ្នាំ**
  - ធ្វើស្រែត្រូវបន្ថែមជីគីមីឱ្យបានតាមតំរូវការរបស់ស្រូវ ពេលនោះស្រូវទទួលបានផលល្អ គេនឹងទទួលបានជញ្ជាំង ឬចំបើងច្រើនត្រូវភ្ជួរលប់បង្កប់ទៅក្នុងដីក្រោយពេលច្រូតកាត់រួច ។
  - ត្រូវធ្វើការដាំដំណាំសណ្តែកមុនដើមរដូវវស្សា ពិសេសលើប្រភេទដីខ្សាច់ និងល្បាយខ្សាច់
  - ត្រូវដាក់ជីកំប៉ុស្តិ៍ឬ ជីធម្មជាតិ ជារៀងរាល់ឆ្នាំទៅដីស្រែជាមធ្យម ៥០០គ.ក្រ/១០អាដោយលាយឱ្យស្មើរួចភ្ជួរលប់ភ្លាម ។
- ❖ **បន្ថែមនូវសារធាតុចិញ្ចឹមឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់** - ជីអាសូត ហ្វូស្វាត និងថ្នាំតាស់ជាអាហារចិញ្ចឹមដែលស្រូវត្រូវការស្រូបយកដើម្បីធំធាត់ ដូច្នោះគេត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យដីនូវប្រភេទជីគីមី ដេ.អា.ប៉េ អ៊ុយរ៉េ និង ថ្នាំតាស់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាមការណែនាំនៅពេល ដែលស្រូវត្រូវការ ។
សំបូញាក់ថាជីគីមី ប្រើប្រាស់ត្រឹមត្រូវតាមការណែនាំគ្មានឥទ្ធិពលអ្វីប៉ះពាល់ដល់ដីអតិសុខុមប្រាណក្នុងដីឡើយ ។
- ❖ **ត្រូវបន្ថែមតិចតួចទៀតនូវប្រភេទកាល់ស្យូម និងម៉ាញ៉េស្យូម** - ជាមួយជីរួចដាក់ទៅក្នុងដីព្រោះវាមានឥទ្ធិពលធ្វើឱ្យដើមស្រូវបង្កើនល្បឿនស្រូបយកសារធាតុចិញ្ចឹមពីដី ។
- ❖ **បន្ថែមកំបោរដល់ដី** - ជាទូទៅដីស្រែវស្សានៅខេត្តតាកែវ ភាគច្រើនជាប្រភេទដីខ្សាច់ ល្បាយខ្សាច់ហើយ pH នៃដីជាមធ្យម ពី ៣.៥-៥.៥ ដូច្នេះកសិករចាំបាច់ត្រូវប្រើកំបោរសបាច់ទៅលើដីស្រែជាមធ្យមចំនួន ២០០ គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតា ដោយបាច់ពេល ភ្ជួររាស់ដីលើកទី១ ។

- ❖ បន្ថែមដីដំបូក ដីល្បាប់បាតត្រពាំង ឬ ដីតដួ - ក្នុងចំណោមកែលំអដីសំបូរខ្សាច់ គេចាំបាច់ត្រូវបន្ថែមឱ្យដីនូវប្រភេទដីតដួ ដីដំបូក ដីបាតត្រពាំងវាយឱ្យទៅជាដុំតូចៗ ហើយបាច់ទៅក្នុងស្រែជារៀងរាល់ឆ្នាំទៅតាមលទ្ធភាពជាក់ស្តែងដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ពូជស្រូវក្រអូបផ្កាវដូល

ពូជផ្កាវដូលជាពូជស្រូវក្រអូបដែលបានធ្វើការរំដោះ និង ផ្សព្វផ្សាយដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជានាឆ្នាំ១៩៩៩ ។ បច្ចុប្បន្នពូជផ្កាវដូលបាន និង កំពុងពេញនិយមក្នុងចំណោមប្រជាកសិករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយពូជស្រូវនេះផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់គុណភាពអង្ករល្អមានភាពថ្លាវែងរលូន បាយទន់ភ្លាញថែមទាំងមានក្លិនក្រអូបទៀតផងជាពិសេសទៅទៀត ជាពូជដែលមានប្រភេទអង្ករមានតំលៃខ្ពស់នៅលើទីផ្សារជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

❖ **លក្ខណៈពិសេសៗរបស់ពូជស្រូវផ្កាវដូល**

ពូជផ្កាវដូលជាពូជស្រូវដែល “ប្រកាន់រដូវ ” មធ្យម ។ វាចាប់ចេញផ្កាពីចុងខែតុលា អាស្រ័យទៅលើអាកាសធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ ។ កំពស់ដើមរបស់ពូជផ្កាវដូលប្រែប្រួលពី ១០៧-១៧១ស.ម និងចំនួនដើមបែកគឺចាប់ពី ៥-១០ដើមក្នុងមួយគុម្ព “មួយគុម្ពស្ទង់មួយដើម” អាស្រ័យទៅតាមប្រភេទដី។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយគុម្ព មានចាប់ពី ១១០-១៥០គ្រាប់ និងមានប្រវែងគុម្ព ១៨-២៨ស.ម ។ រីឯទិន្នផលរបស់វាវិញគឺអាចទទួលបានចាប់ពី ៣,៥តោន ទៅ ៥,៥តោន ក្នុងផ្ទៃដី ១ហិកតា ។

❖ **វិធីសាស្ត្រដាំដុះ**

- ប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជដែលសុទ្ធជា និង មានអត្រាដំណុះខ្ពស់ ។
- បរិមាណ គ្រាប់ពូជ ចាំបាច់ ៣០-៥០គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតា សំរាប់ស្រូវសន្លុង និង ៨០-១២០គ.ក្រ ក្នុង ១ហិកតា សំរាប់ស្រូវពង្រួស ។
- ទីសំណាបត្រូវធ្វើនៅជិត ប្រភពទឹកតែត្រូវឆ្ងាយពីម្លប់ព្រែកនៃមានភ្លើងអគ្គិសនីដើម្បីចៀសវាងការបំផ្លាញពីសត្វល្អិតចង្រៃ ។
- ផ្ទៃដីសំរាប់សាបគឺ ១គីឡូក្រាម ក្នុងផ្ទៃដី ១៥-២០ម៉ែត្រការ៉េ ។
- ជាការលក្ខស្ទង់សំណាបដែលមានអាយុ ២៥-៣០ថ្ងៃ ហើយក្នុង ១គុម្ព ២-៣ដើម ។
- គួររៀបចំដីអោយបានល្អ មុនស្ទង់ ។ ការភ្ជួររាស់ គួរតែធ្វើអោយបាន ២-៣ សារជាការល្អ ។
- បើសិនស្រែយើងអាចបញ្ចេញបញ្ចូលទឹកបាន ពេលស្រូវបែកគុម្ពត្រូវបញ្ចេញទឹកអោយអស់ពីក្នុងស្រែ ២-៤ថ្ងៃ រួចបញ្ចូលទឹកថ្មីវិញ ។ នេះគឺដើម្បីធ្វើអោយស្រូវកាន់តែបែកគុម្ពល្អ ។

ពូជស្រូវក្រអូបសែនពិដោរ

សែនពិដោរ ជាពូជស្រូវស្រាល (អាយុកាលខ្លី) ក្រអូប និងមិនប្រកាន់រដូវ ដែលបានធ្វើការដោះ និងផ្សព្វផ្សាយ ដោយវិទ្យាស្ថានស្រូវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជានា ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០២ នេះ ។ បច្ចុប្បន្ន ពូជស្រូវសែនពិដោរបាន និង កំពុងរីកសាយភាយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយពូជស្រូវនេះផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់ មានក្លិនក្រអូប គុណភាព អង្ករល្អមានភាពថ្លាវែងរលូន និង បាយទន់ភ្លាញពិសារឡើង ។ ជាពិសេសទៅទៀត ជាពូជដែលមានប្រភេទអង្ករមាន តំលៃខ្ពស់នៅលើទីផ្សារជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

❖ លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ សែនពិដោរ

ដោយសារពូជស្រូវសែនពិដោរ ជាពូជមិនប្រកាន់រដូវ ដូចនេះពូជនេះអាចចេញផ្តាច់បានគ្រប់ពេលវេលាដរាបណាដែល ខណ្ឌដាំដុះអំណោយផល ។ អាស្រ័យដោយហេតុផលខាងលើនេះទើបពូជសែនពិដោរអាចដាំដុះនៅដើមរដូវវស្សា (ដំណាំទី មួយនៃរដូវ ឬស្រូវដើមរដូវ) ក្នុងរដូវវស្សា (ដំណាំទីពីរនៃរដូវ) ចុងរដូវវស្សា ស្រូវប្រដេញទឹក (ដំណាំចន្លោះរដូវវស្សា និង រដូវប្រាំង) និង លក្ខខណ្ឌប្រាំងស្រោចស្រព ។ ពូជស្រូវសែនពិដោរនេះមានអាយុកាលចាប់ពីថ្ងៃសាបរហូតដល់ថ្ងៃប្រមូលផលពី ១១០-១២០ថ្ងៃ ។ កំពស់ដើមរបស់ពូជសែនពិដោរប្រែប្រួលពី ៩៥-១១០ស.ម និងចំនួនដើមបែកគឺចាប់ពី ៥-២០ដើម ក្នុងមួយគុម្ព ។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយគុម្ពមានចាប់ពី ១១០-១៧០គ្រាប់ និងមានប្រវែងកូរ២០-៣០ស.ម ។ រីឯទិន្នផលរបស់ វាវិញគឺអាចទទួលបានចាប់ពី ៣,៥ តោន ទៅ ៥,៥តោនក្នុងផ្ទៃដីមួយហិកតា ។

❖ វិធីសាស្ត្រដាំដុះ

- ប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជដែលសុទ្ធស្ត និង មានអត្រាដំណុះខ្ពស់ ។
- កំរិតបរិមាណគ្រាប់ពូជចាំបាច់ ៣០-៥០គ.ក្រ ក្នុងមួយហិកតាសំរាប់ស្រូវសន្លុង និង ៨០-១២០គ.ក្រ ក្នុងមួយហិកតា សំរាប់ស្រូវពង្រស ។
- ទីសំណាប ត្រូវធ្វើនៅជិតប្រភពទឹក តែត្រូវឆ្ងាយពីម្លប់លើ ឬ កន្លែងមានភ្លើងអគ្គិសនីដើម្បីចៀសវាងការបំផ្លាញ ពីសត្វល្អិតចង្រៃ ។
- ផ្ទៃដីសំរាប់សាបគឺ ១គ.ក្រ ក្នុងផ្ទៃដី ១៥-២០ម៉ែត្រការ៉េ ។
- ជាការល្អគួរស្ទង់សំណាបដែលមានអាយុ ២០-២៥ ថ្ងៃ ហើយក្នុង ១គុម្ព ២-៣ ដើមក្នុងចន្លោះ ២០ស.ម ។
- គួររៀបចំដីអោយបានល្អមុនស្ទង់ ។ ការកូររាស់ គួរតែធ្វើអោយបាន២-៣សារជាការល្អ ។
- បើសិនស្រែយើងអាចបញ្ចេញបញ្ចូលទឹកបាន ពេលស្រូវបែកគុម្ពត្រូវបញ្ចេញទឹកអោយអស់ពីក្នុងស្រែក្នុងរយៈពេល ពី ២-៤ថ្ងៃ រួចទើបបញ្ចូលទឹកឡើងវិញដើម្បីធ្វើអោយស្រូវកាន់តែបែកគុម្ពល្អ ។

ពូជស្រូវកណ្តាល ខា

ពូជស្រូវ “ខា ១” ជាពូជស្រូវកណ្តាលដែលបានធ្វើការរំដោះ និងផ្សព្វផ្សាយដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ កសិកម្មកម្ពុជានាឆ្នាំ ១៩៩៥ ។ បច្ចុប្បន្នពូជស្រូវកណ្តាល “ខា ១” បាននឹងកំពុងពេញនិយមក្នុងចំណោមប្រជាកសិករនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយពូជស្រូវនេះផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់ ។

លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ “ខា ១”

ពូជស្រូវកណ្តាល “ខា ១” ជាពូជស្រូវប្រកាន់រដូវមធ្យម ។ វាចាប់ចេញផ្កាក្នុងកំឡុងថ្ងៃទី ០២-០៩ខែវិច្ឆិកាអាស្រ័យទៅ លើអាកាសធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ ។ កំពស់ដើមរបស់ ពូជស្រូវ “ខា ១” ប្រែប្រួលពី ១៣០-១៨០ស.ម និង ចំនួនដើម បែកផ្តល់ផល គឺចាប់ពី៨-១០ដើមក្នុងមួយគុម្ព អាស្រ័យ ទៅតាមប្រភេទដី ។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយកូរមានចាប់ពី ១១០-១៥០ គ្រាប់ និងមានប្រវែងកូរ ២០-២៥ស.ម ។ រីឯទិន្នផល របស់វាវិញ គឺអាចទទួលបានចាប់ពី ២,៥តោន ទៅ ៤,០តោន ក្នុងផ្ទៃដី ១ហិកតា ។ ពូជស្រូវ “ខា ១” មិនធន់ទៅនឹងមមាចត្នោតទេ ។

វិធីសាស្ត្រដាំដុះ

សម្រាប់ស្រូវសន្ទួង ចំពោះតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់បរិមាណគ្រាប់ពូជដែលប្រើប្រាស់ គឺពី ៦០- ៨០ គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិកតា ។ ចំពោះតំបន់ដែលគ្រប់គ្រងទឹកបានបរិមាណគ្រាប់ពូជដែលប្រើប្រាស់គឺពី ៣០-៤០គីឡូក្រាម ក្នុងមួយហិកតា ។ ក្នុងករណីដែលគ្រាប់ពូជសុទ្ធ និង មានសុខភាពល្អ ព្រមទាំងគ្រប់គ្រងទឹកបាន និង ថែទាំបានល្អបរិមាណ គ្រាប់ពូជដែលត្រូវការក្នុងមួយហិកតាគឺ ពី ១៥-២០គីឡូក្រាម ។ ដើម្បីឱ្យសំណាបដុះលូតលាស់ធំធាត់ល្អ គេត្រូវសាបគ្រាប់ ពូជមួយគីឡូក្រាមលើផ្ទៃដីថ្នាល ២០ម៉ែត្រការ៉េ ។ ទីសំណាបត្រូវធ្វើនៅជិតប្រភពទឹក តែត្រូវឆ្ងាយពីម្លប់ព្រៃ ឬកន្លែងមាន ភ្លើងអគ្គិសនីដើម្បីជៀសវាងការបំផ្លាញពីសត្វល្អិតចង្រៃ ។ ជាការល្អគួរសង្វែងសំណាបដែលមានអាយុ ២៥-៣០ថ្ងៃ ហើយក្នុង មួយគុម្ពចំនួន ២-៣ដើម ។ សម្រាប់ស្រូវពង្រួស ចំពោះតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះរាំងស្ងួតនិងទឹកជំនន់ បរិមាណគ្រាប់ពូជ ដែលប្រើប្រាស់គឺពី ១០០-១៥០គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិកតា ។ ចំពោះតំបន់ដែលគ្រប់គ្រងទឹកបាន និងគ្រាប់ពូជសុទ្ធល្អ បរិមាណគ្រាប់ពូជដែលប្រើប្រាស់គឺ ពី៧០-៨០គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិកតា ។ គួររៀបចំដីឱ្យបានល្អ និងរាបស្មើមុនស្ទង់ប្រព្រួស ។

ការគួររាស់គួរតែធ្វើឱ្យបាន ២-៣សារជាការល្អប្រសើរ ។ បើសិនស្រែអាចបញ្ចេញបញ្ចូលទឹកបាន បន្ទាប់ពីស្ទង់ ប្រព្រួសបាន ២០ថ្ងៃអាចបញ្ចេញទឹកឱ្យអស់ពីក្នុងស្រែ ២-៤ថ្ងៃ រួចបញ្ចូលទឹកថ្មីវិញ ។ ធ្វើរបៀបនេះគឺដើម្បីធ្វើឱ្យស្រូវកាន់ តែបែកគុម្ពល្អ ។ ប៉ុន្តែពេលស្រូវបែកគុម្ពអតិបរិមា គួរបង្វែរទឹករយៈពេលមួយអាទិត្យ ដើម្បីកុំឱ្យស្រូវដុះខ្ពែងមកច្រើនទៀត ។

ពូជស្រូវស្រាលអ៊ីអិរ ៦៦

“អ៊ីអិរ ៦៦” ជាពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវដែលបានធ្វើការដោះ និងផ្សព្វផ្សាយដោយវិទ្យាស្ថានស្រូវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជានាឆ្នាំ ១៩៩០ ។ បច្ចុប្បន្នពូជស្រូវ “អ៊ីអិរ ៦៦” បាននិងកំពុងរីកសាយភាយ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយពូជស្រូវនេះផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់ គុណភាពអង្ករល្អ និងមានអាយុកាលខ្លី ។

លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ “អ៊ីអិរ ៦៦”

ពូជស្រូវ “អ៊ីអិរ ៦៦” ជាពូជស្រូវដែលមិនប្រកាន់រដូវ និងអាចចេញផ្កាគ្រប់ពេលវេលាដរាបណាស្រូវដាំដុះអនុគ្រោះដល់ការលូតលាស់របស់វា ។ អាស្រ័យដោយហេតុផលខាងលើនេះទើបពូជនេះអាចដាំដុះនៅដើមរដូវវស្សា (ដំណាំទីមួយនៃរដូវប្រាំង ស្រូវដើមរដូវ) ក្នុងរដូវវស្សា (ដំណាំទីពីរនៃរដូវ) ចុងរដូវវស្សា ស្រូវប្រដេញទឹក (ដំណាំចន្លោះរដូវវស្សា និង រដូវប្រាំង) និងលក្ខខណ្ឌប្រាំងស្រោចស្រព ។ ពូជស្រូវ “អ៊ីអិរ ៦៦” នេះមានអាយុកាលពី ១០០-១១៥ថ្ងៃ គឺចាប់ពីថ្ងៃសាបរហូតដល់ថ្ងៃប្រមូលផល ។ កំពស់ដើមរបស់ពូជ “អ៊ីអិរ ៦៦” ប្រែប្រួលពី ៨០-១១៨ស.ម និងចំនួនដើមបែកគឺចាប់ពី ១២-១៨ ដើមក្នុងមួយគុម្ភអាស្រ័យទៅតាមប្រភេទដី ។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយគុម្ភមានចាប់ពី ៩៥-១០២គ្រាប់និងមានប្រវែងកូរ ២៥-២៦ ស.ម ។ រីឯទិន្នផលរបស់វាវិញគឺអាចទទួលបានចាប់ពី ៤,០តោន ទៅ ៦,៥តោន ក្នុងផ្ទៃដី ១ហិកតា ។

វិធីសាស្ត្រដាំដុះ

- ប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជដែលសុទ្ធជាស្រូវមិនមានអត្រាដំណុះខ្ពស់ ។
- កំរិតបរិមាណគ្រាប់ពូជចាំបាច់ ៣០-៥០គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតា សំរាប់ស្រូវសន្លុង និង ៨០-១២០គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតា សំរាប់ស្រូវពង្រស ។
- ទីសំណាប ត្រូវធ្វើនៅជិតប្រភពទឹក តែត្រូវឆ្ងាយពីម្លប់ព្រៃ ឬកន្លែងមានភ្លើងអគ្គិសនី ដើម្បីជៀសវាងការបំផ្លាញពីសត្វល្អិតចង្រៃ ។
- ផ្ទៃដីសំរាប់សាបគឺ ១គីឡូក្រាមគ្រាប់ពូជក្នុងផ្ទៃដី១៥-២០ម៉ែត្រការ៉េ ។
- ជាការល្អគួរស្ទង់សំណាបដែលមានអាយុ ២០-២៥ថ្ងៃ ហើយក្នុង ១គុម្ភ ២-៣ ដើមក្នុងចន្លោះ ២០ គុណ ២០ស.ម ។
- គួរបៀបចំដីអោយបានល្អមុនស្ទង់ ។ ការភ្ជួររាស់ គួរតែធ្វើអោយបាន ២-៣ សារ ជាការល្អ ។
- បើសិនស្រែយើងអាចបញ្ចេញបញ្ចូលទឹកបាន ពេលស្រូវបែកគុម្ភត្រូវបញ្ចេញទឹកអោយអស់ពីក្នុងស្រែ ២-៤ថ្ងៃ រួចបញ្ចូលទឹកថ្មីវិញ ។ នេះគឺដើម្បីធ្វើអោយស្រូវកាន់តែបែកគុម្ភល្អ ។

ប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ

សេចក្តីផ្តើម

ប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ គឺជាការអនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសគ្រប់ដំណាក់កាលលូតលាស់របស់ស្រូវ ដើម្បីទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ ប្រាក់ចំណេញច្រើន និងរក្សាបាននូវប្រពន្ធិបរិស្ថានមានស្ថេរភាព ។

បច្ចេកទេសនៃការអនុវត្តប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសនៃការអនុវត្តប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវមាន៖

- ត្រូវសាបឱ្យបានសំណាបល្អ សំរាប់ស្តង់ក្នុងស្រែ
- រៀបចំដីសំរាប់ស្តង់ឱ្យបានល្អដើម្បីឱ្យសន្ទូងងាយស្រួលលូតលាស់បានល្អ
- ដកសំណាបនិងស្តង់បានតាមបច្ចេកទេស
- ប្រើប្រាស់ជីឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ តាមតំរូវការរបស់ស្រូវ
- គ្រប់គ្រងទឹកតាមដំណាក់កាលលូតលាស់របស់ស្រូវ
- កំចាត់ស្មៅចង្រៃនិងសត្វល្អិតចង្រៃបានទាន់ពេលវេលា
- អនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេសនៃការប្រមូលផល

១. ការសាបសំណាបឱ្យបានល្អសំរាប់ស្តង់

សំណាបល្អពេលដកយកទៅស្តង់ សន្ទូងនឹងលូតលាស់បានរាប់រហាស ដូច្នេះកសិករត្រូវរៀបចំសាប និងថែរក្សាសំណាបឱ្យបានល្អសំរាប់ដកយកទៅស្តង់ ។

សំណាបល្អមានលក្ខណៈដូចម្តេច?

- . មានស្រទាប់ស្លឹកខ្ចី
- . មានដើមដងរឹងមាំ ស្លឹកមិនសំយ៉ាកចុះ
- . ដើមសំណាបមានការលូតលាស់ស្មើគ្នា ទំហំដើមដងស្មើគ្នា
- . សំណាបមានទំងន់ធ្ងន់និងមានឫសច្រើនគ្មានស្នាមសត្វល្អិត និងជំងឺបំផ្លាញ

សំណាបមិនល្អ   សំណាបល្អ

ធ្វើដូចម្តេចដើម្បីសាបសំណាបបានល្អ?

ជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជឱ្យបានល្អ

គ្រាប់ពូជល្អ តែងនាំមកនូវដំណុះគ្រាប់ស្មើគ្នា ការលូតលាស់ដើមស្រូវស្មើគ្នា និងធ្វើឱ្យដើមសំណាបមានដើមដងស្លឹកមានកំលាំងខ្លាំងនិងមានឫសដុះច្រើន។ គ្រាប់ពូជល្អ មានទំហំប៉ុនគ្នា គ្មានសំដី ឬគ្រាប់ស្បៀតគ្មានគ្រាប់ស្បៀតលាយឡំគ្មានស្លាកស្នាមជាំដោយសត្វល្អិតនិងជំងឺបំផ្លាញនិងមានសំណើមស្ងួតល្អ ១៣-១៤ ភាគរយ ។